

**Ethica Epistolaris Seu Epistolae Morales Ad usum
familiarem Vario Argvmento Scriptæ**

Pexenfelder, Michael

Dilingae, 1686

XXII. Laurentio Cochlidio excitatoria languidioris indolis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-69435](#)

LAURENTIO COCHLIDIO

EXCITATORIA

languidioris indolis.

Contra aliorum adolescentum motem
monendus es mihi de vitio, ab hac inaxi-
mè ætate abhorrente. Indolem bonam in
herba suffocas, & spiritus ingenuos tetricita-
tis nube opprimis; raro frontem explicas,
tanquam tertius è cælo Cato cecideris, & in
superilio Romanam Curiam geras. An ne-
scis illud Paulinum, *gaudendum cum gauden-*
tibus? aut illud Horatianum litteris tuis no-
tius, *dulce est despere in loco?* Nihil sapit, qui
nimium sapit; sapere oportet ad sobrietatem:
non placet mihi juvenilis indoles, quæ um-
bras sequitur, & tenebris ac solitudine pasci-
tur, morosioris & difficilioris naturæ es, &
ante annos barbam philosophicam videris
præferre. Qui tecum agunt familiariūs, mi-
santhropo te comparant, arborem quærenti,
ex qua se suspendat; nuntium hilaritati etiam
honestæ remisisti; inter æqualium jocos ac
festivos sales sedes instar statuæ; bubonem
inter philomelas agis; in geniali mensa, in
colloquio, ad recreationem animi instituto,

filen-

silentio prodis, non prudentiam, sed infantiam tuam. Saulus olim jam regio Hebraeorum diadematè dignus, cùm in globum cantum Musicorum incidisset, putabat humilitatis esse, cantantibus se adjungere, & vocem in illo choro excitare. Tu, credo, rugasses frontem & te clam subduxisses. Serviendum scenæ & temporis; noli somniantum spe de die in capite circumferre; odiosa est huius vivendi ratio, & ad Trophonij antrum amanda. Liberalior indeoles liberali conversione & hominum consortio delectatur. Quid tibi servient oculi, si Tiresias incedit ad quid aures, si non vis accipere & reddere voces? Exemplum in pullis equorum habet persulant prata, natatu transmittunt amnes exercitijs sanguinem vegetiorem reddunt conclave, quod non permeat liberior auras situm & putredinem dicit; aqua stagnans immota turbulenta efficitur, ranas & bufones nutrit; arbor non ventilata in ipsa radice turbescit. Indoles juvenilis, nisi æqualium studijs se accommodat, vitium intus alit; vultus in adolescenti tetricus indicium est animi non bene sibi conscijs; non fallit hæc occultorum sordium conjectura: quare si probi & ingenui adolescentis vis famam tueri, cava-

banc odiosam vitæ rationem ; non enim is
es, qui possit de se gloriari, nunquam se mi-
nus solum esse, quām cūm solus est. Veteri
verbo, stulto loquitur, qui sibi loquitur ; ple-
rumque, quibus natura tector , etiam pejor
est: homo . quod Philosophi dicunt, animal
est sociabile ; tanto minor homo es , quanto
ab humana societate inficiūs. recedis : ad
quid tibi lingua , nisi per eam sensa tua de-
promas ? talpis humi defossis licet Sole care-
re, tibi luce fruendum & aprico ; cogitatio-
nes , quas animo versas , molendino affusæ,
quid aliud, quām furfurem , bestiarum pabu-
lum, reddunt ? Inter tartareos Alastros qui-
dam est, quem Beelzebub seu Deum Musca-
rium appellant, quōd ejus idoli caput formam
muscae referat : cave, ne hujus monstri cul-
torem te ipsum efficias. Franciscus certè Se-
raphicus alumnum quandam suum tristioris
indolis Fratrem Muscam nuncupavit; ne idem
tibi contingat, hunc veterum & languorem
excute. Hoc nomine olim Cæsar ille infamis
fuit, cuius unicum negotium erat, in secretum
se abdere , muscas captare & configere : quid
agis tu aliud , quām muscas venari , quando
solus & ab aliorum consortio remotus tecum
agis , & caput tuum non mellificarum vo-
lucrum

K

lucrum

lucrum, hoc est, meliorum cogitationum titia
veare efficis, sed muscarum nidum, hoc erum
futilium & inanum imaginationum receptione
culum, melioribus sensis aditum occludere
tum, & sanioris mentis operationes præbre
dientium. Atque hoc est operari stultitiae, no
illi, de qua Venusinus Poëta : *Misce consiliu*
stultitiam brevem; quænam hæc est stultitia
scire, loco & tempore uti; scire, laxare & pro
ducere habenas. Crede mihi, æqualiter cor
candidæ mentes & simplices sincerum su
speculum, quod tuos tibi nævos repræ
sentat, & ostendit te tibi : cæcus es; la
ipsum ignoras; veritatem dudum didicisses; bri
te ipsum agnovisses, nisi solitarios illos spi
tus secutus, te ipsum tibi ducem elegisse
nemo citius errat, quam qui hoc Mercurio
utitur. Nōsti dictum Philosophi : citharizan
do simus citharædi, non citharas aspiciendo, &
fides numerando. Salomonis præclara instru
ctio extat, tempus in varia negotia distribuen
tis; quot enim variæ conditiones sunt loco
rum & temporum, tot sunt prudentiae regu
læ ac normæ ad vitam rectè agendum: me
mineris tamen, quod suprà ex Horatio dixi,
consilijs, id est sapientium occupationibus, mi
scendam esse stultitiam brevem. Vocab stul
titiam

num itiam remissionem à contentione severiorum curarum ; hinc viri quoque graviores receperunt Lælio conchas in littore legerunt : non ccludebant reprehensione, qui longam stultitiam s præbrevibus consilijs, hoc est, cadum nugarum iæ, no sextario sapientiæ miscent. Utrinque extre-
confusum declinandum ; vel nimiū littus ini-
tium premendo , vel temerariè in altum
provehendo. Virtus in medio : nequaquam
consuescere te cupio illis, qui dies bonos ma-
lis nugis consumunt, vel potius, ut Comicus
dixit , comburunt ; quid ex his bustis , nisi
luctum expectes ? te volo sapere , sed ad so-
brietatem , quod ex Apostolo adduxi. Nihil
sapit, qui nimiū sapit. Equi generositas ex
alacritate hinnitū colligitur : juvenilis in-
dolis præstantia se prodit per latam , affabi-
lem & comem conversationem ; *Væ soli*, ait
Salomon, *cum ceciderit, à quo sublevabitur?*
cum erraveris, à quo corrigēris? Claudio epi-
stolam , & ex ætatis tuæ aurora , si clara sit,
tibi promitto serenum Vesperum , hoc est se-
culturam ætatem negotijs quibusque , etiam
arduis, parem. Uttere tempore , & illud tibi
applica: *Sera nimis vita est crastina , vive
hodie:* est enim vivere , jucundè vitam agere ;
non acerbè , non mœstè , & tanquam pœni-

K 2

teret

teret spiritum ducere. Relinquamus hō
tedium illis , quibus invisa est terra , & d
speratum Cœlum. Tibi jucundiora in
versantur.

XXIII.

CRISPINO PAVI

Adolescenti Nobili

Elegantiâ formæ superbienti.

MI Crispine , quemadmodum ego tibi
genere nobili , & progressu in litteri
gratulor , sic molestè fero , quòd audiam , al
tiores æquò Spiritus te gerere , & quandan
elationem animi præferre , ob formam cot
poris , quam à benigniore natura nactus es
bonam , & mortalium oculis gratam : ajuno
autem , te tuâ ipsius delusum imagine , nos
facie modò , sed etiam philautiâ Narcissum
referre , laudémque captare. Unde hæc ho
minum de te judicia ? frequentius diceris al
sistere speculo , curiosius comere capillos , stu
diosius componere vestes , fractior esse in ge
stibus , uno , (quod olim in Pompejo repre
hensum) digitulo scalpere capillos , strophio-

lo